

отделна стая за кухня - 43.56%. В кухните отсъствали необходимите удобства. Едва 11.5% от селските домакинства притежавали мивки с канали. Фурни за печене на хляб имали 53.42% от домакинствата. Снабдяването на домакинствата с вода ставало най-често от общоселски чешми или кладенци, които се намирили на големи разстояния от жилищата. Изводите от изследването показват, че снабдяването с вода от кладенците се осъществявало по най-примитивен начин, при което случаите на инфекциозни заболявания били доста често явление. Тази негативна картина се допълва и от далеч по-нехигиеничното състояние на тоалетните (клозетите), ползвани от селските домакинства. Данните сочат, че 17.37% от селските домакинства изобщо не са имали клозети.

Средната стойност на покъщнината представлявала 7.18% от капитала, вложен в стопанството. В повечето домакинства хората спели на земята. Само 32% от домакинствата притежавали кухненски печки за готвене в пълния смисъл на думата. В повечето домакинства храненето се извършвало на земята, на софри и най-често от обща паница с дървени лъжици.

Разходите за културен и духовен живот на селското население са 7.11% от общите разходи. Най-често тези разходи се правели за образованието на децата. За други културни потребности обикновено средствата не достигали.

НАБЛЮДЕНИЯ НА ДОМАКИНСКИТЕ БЮДЖЕТИ ПРЕЗ ПЕРИОДА 1951-1989 ГОДИНА - Счита се, че началото на изучаването на домакинските бюджети с прилагането на научни методи за избор на домакинствата е поставено у нас през 1951 г., като редовни изследвания се провеждат от 1953 година¹¹.

В зависимост от прилаганите методи за избор на домакинствата след Втората световна война изучаването на бюджетите на домакинствата се разделя на два периода. Първият период обхваща годините от 1953 до 1961, а вторият - от 1962 до момента.

През двата периода е прилаган методът на случайния подбор на домакинствата. Разликата се състои в това, че през първия период изборът на домакинствата е извършван на основата на отраслов принцип (гнездата, от които са селектирани домакинствата за наблюдение, са предприятията на страната), при което не са обхващани всички категории домакинства - нап-

¹¹ От 1953 г. до 1961 г. главен директор на статистиката, а след това и председател на Централно статистическо управление (ЦСУ) е известният наш учен академик Евгени Матеев. По спомени на уважавания мой по-възрастен колега и бивш директор на съществуващата тогава дирекция "Статистика на селското стопанство" Петър Динев (за съжаление вече покойник) на едно от работните съвещания пред ръководния състав на ЦСУ академик Матеев определя ролята, значението и важността на изследванията на домакинските бюджети, като казва: "В своята работа държавната статистика провежда два вида изследвания. Първият вид това са изследванията на домакинските бюджети, а вторият - на всичко останало".